

BIOR

PĀRTIKAS DROŠĪBAS, DZĪVNIEKU VESELĪBAS
UN VIDES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS

PĀRTIKAS DROŠĪBAS, DZĪVNIEKU VESELĪBAS UN
VIDES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS «BIOR» -
E-PARAKSTA IEVIEŠANA

Olga Valciņa

Direktora vietniece laboratoriju jautājumos

VVMDC laboratorijas
dibinātas 1944.gadā

SVA Ķīmijas un Mikrobioloģijas
laboratorijas pievienojās 2006.gadā

Valsts zivju audzētavas (1929.g.) un Zivsaimniecības pētniecības institūts (1921.g.) par Latvijas Zivju
resursu aģentūru kļuva 2004.gadā

DARBĪBAS VIRZIENI

Nacionālās programmas

Pārtikas kontrole, dzīvnieku infekciju slimības, zivsaimniecība utt.

Nacionālās references laboratorijas funkcijas

Pārtikas drošība, dzīvnieku infekcijas slimības

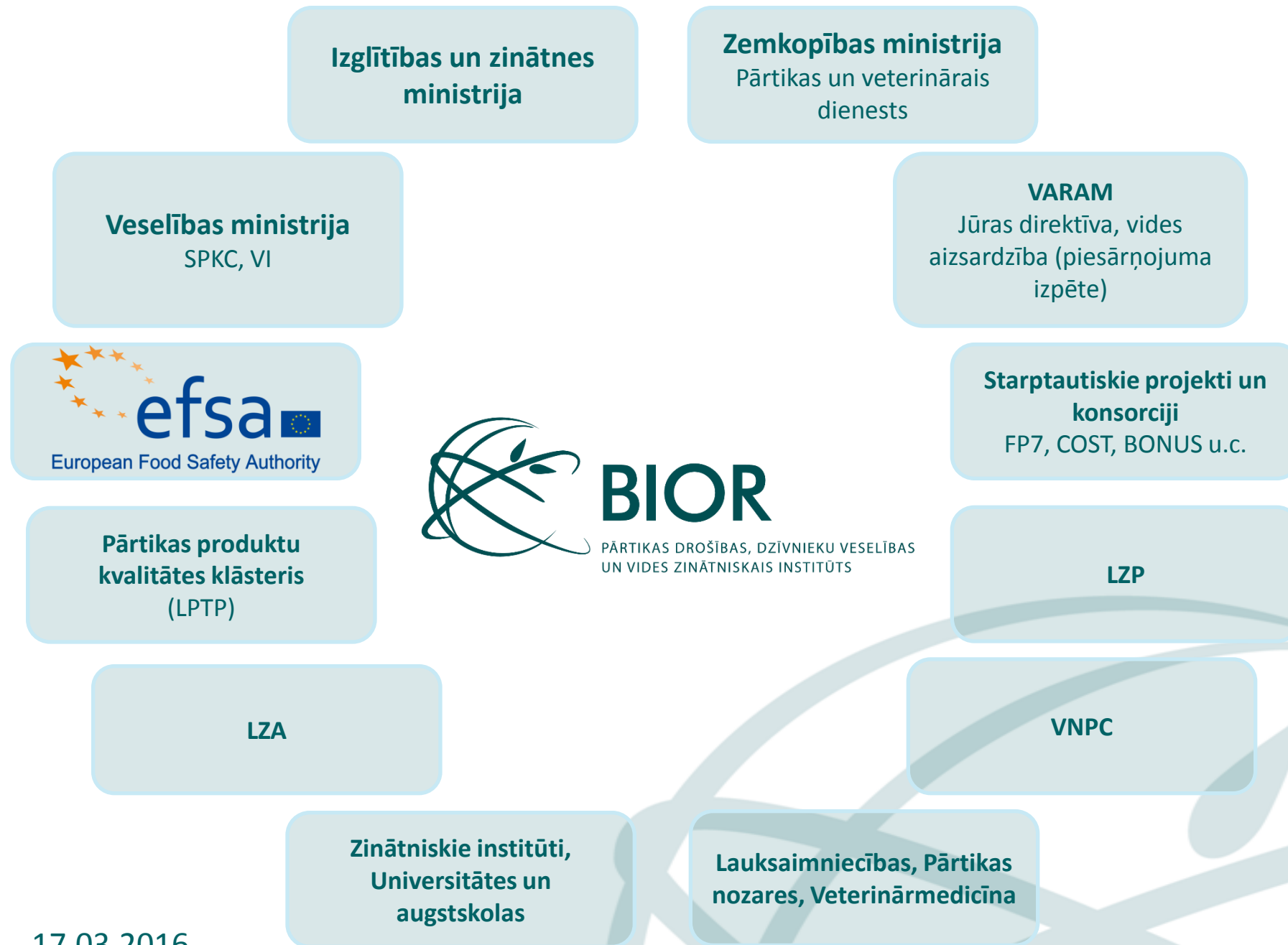
Pētniecība un zinātniskais darbs
Publikācijas, projekti, pētnieki

Pakalpojumi

Laboratoriskie izmeklējumi, zivsaimniecības un akvakultūras ekspertīzes, zivju audzētavas (atražošana)

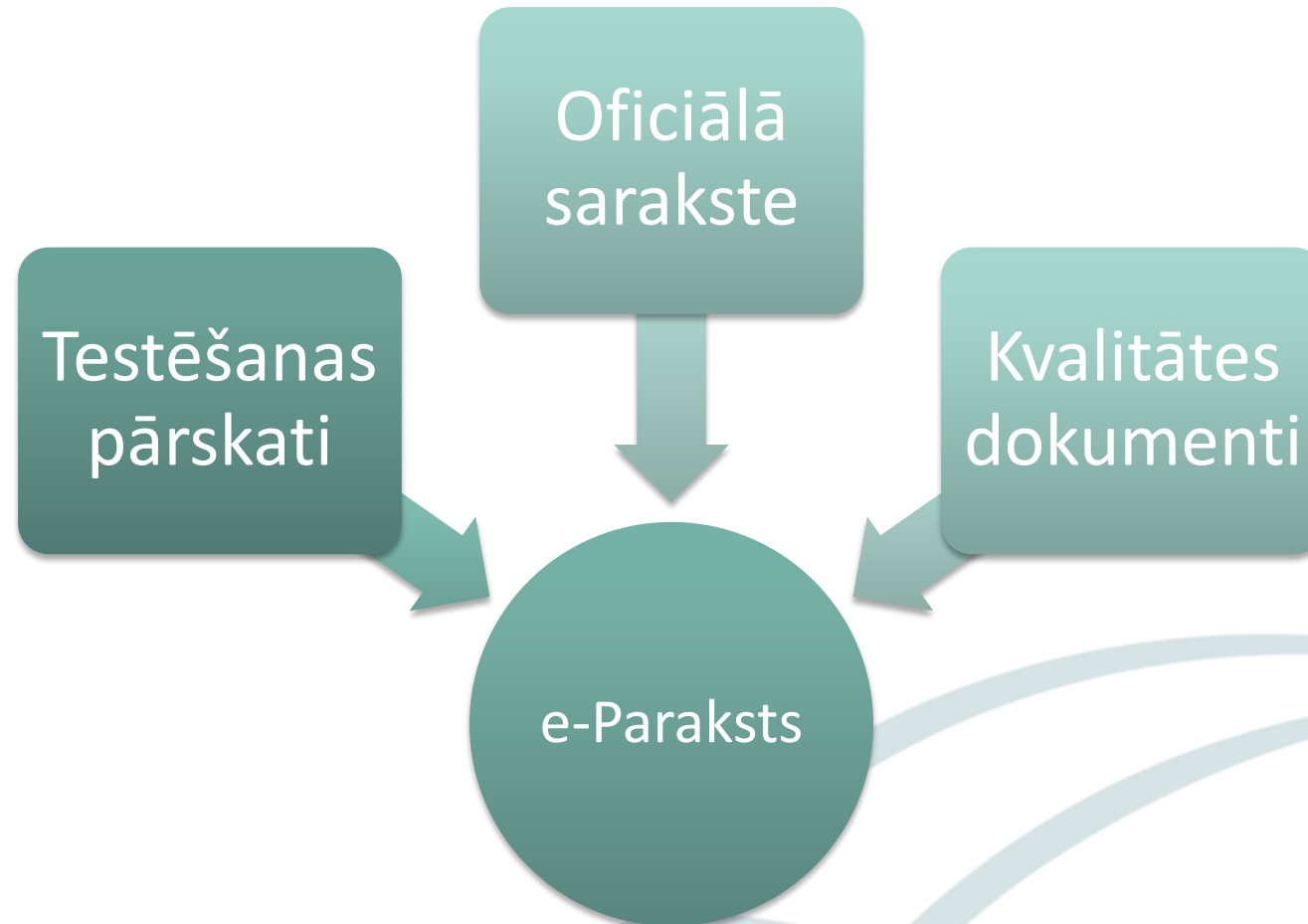
Sadarbība

Valsts, pašvaldību iestādes, zinātniskie institūti, Universitātes, EFSA u.c.

17.03.2016

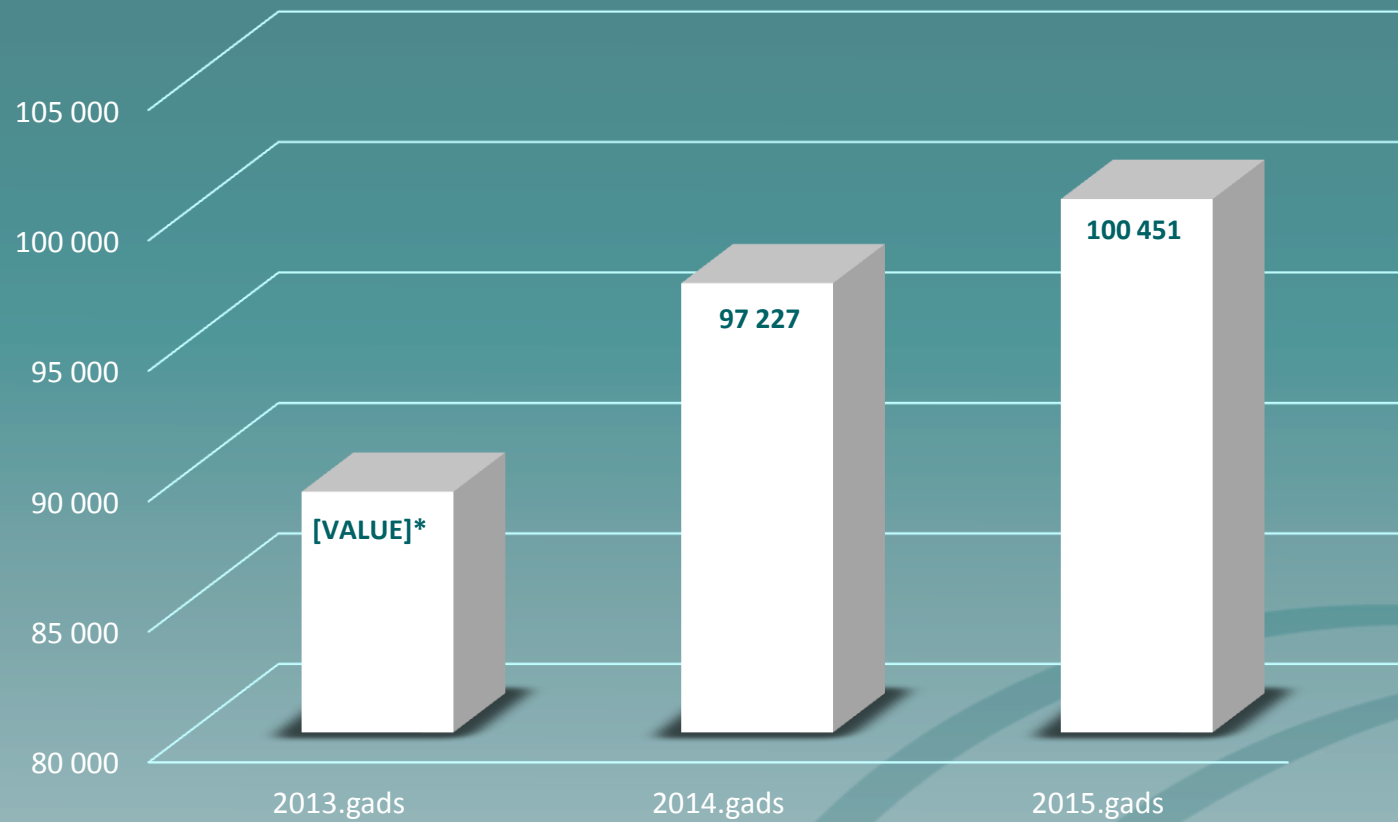
KO BIOR PARAKSTA?

E-paraksts IS «Junda»

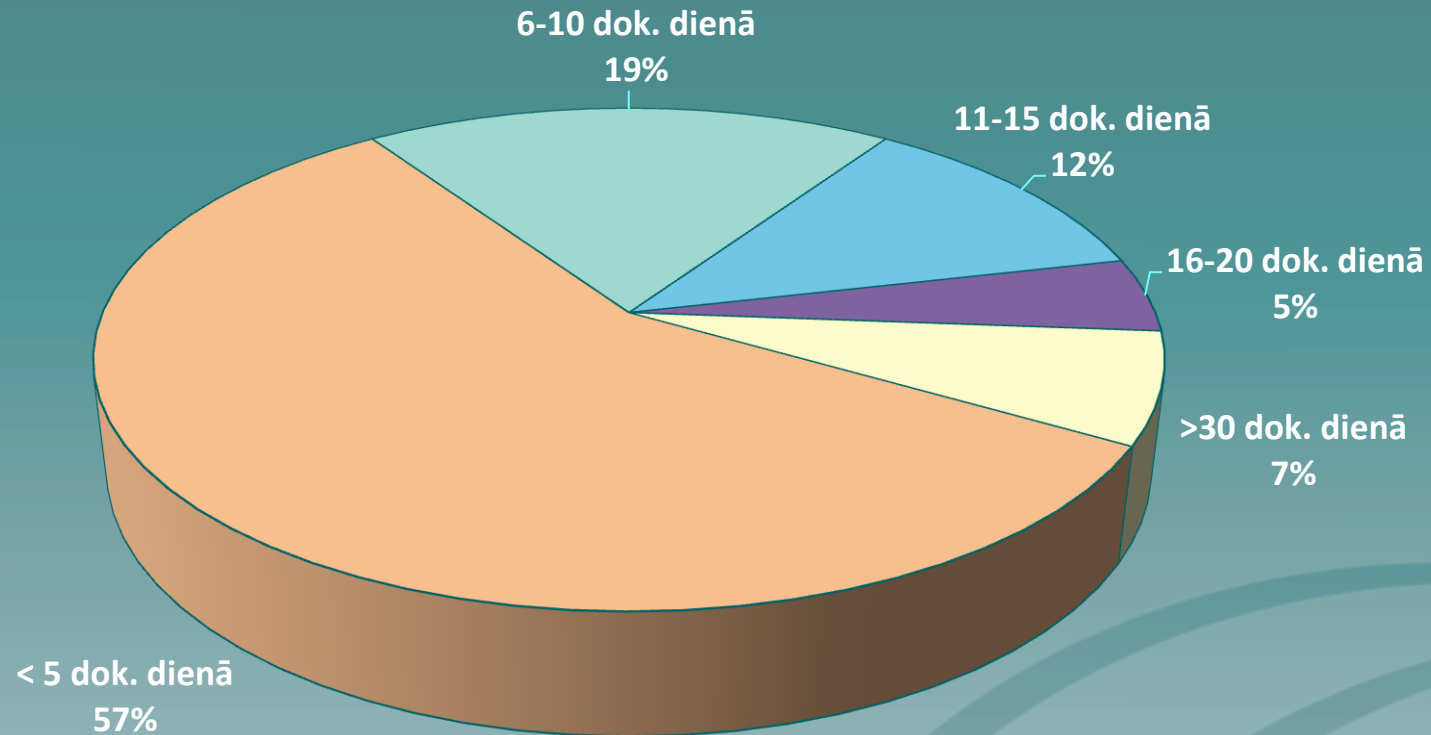
- ▶ Integrēts elektroniskais paraksts kopš 2013.gada
- ▶ 42 elektroniskā paraksta lietotāji
- ▶ Vidēji 380 parakstīti dokumenti dienā
- ▶ Individuāli lietotājiem – no 1 līdz 52 dokumentiem dienā

Elektroniski parakstīto dokumentu skaits

* - 11 mēneši

E-paraksta lietošanas intensitāte (parakstīti dokumenti dienā, % no lietotājiem)

3 peles klikšķi līdz autorizācijai...

BIOR

PĀRTIKAS DROŠĪBAS, DZĪVNIEKU VESELĪBAS
UN VIDES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS

Meklēt Sagatavotie dokumenti E-pasts

- Testēšanas pārsk. Gatavs parakstīšanai Junda Administrator "BIOR" Diag

2015

Testēšanas pārskats : DZ-2015-V-78056-1

BIOR_TP_DZ-2015-V-78056_V1.pdf

noreply.junda@bior.lv
Pievienoja: Junda Administrator
(22.10.2015 20:45);

Parakstīt dokumentus

Parakstīt dokumentus : Parakstītis: Junda Administrator

Arhivēs (noraidīs)

Testēšanas pārskats : PV-2015-P-78055-1

BIOR_TP_PV-2015-P-78055_V1.pdf

noreply.junda@bior.lv
Pievienoja: Junda Administrator
(22.10.2015 20:46);

Parakstīt dokumentus : Parakstītis: Junda Administrator

Arhivēs (noraidīs)

Meklēt Sagatavotie dokumenti E-pasts

- Testēšanas pārsk. Gatavs parakstīšanai Junda Administrator "BIOR" Diag

2015

Testēšanas pārskats : DZ-2015-V-78056-1

BIOR_TP_DZ-2015-V-78056_V1.pdf

noreply.junda@bior.lv
Pievienoja: Junda Administrator
(22.10.2015 20:45);

Parakstīt dokumentus

Parakstīt dokumentus : Parakstītis: Junda Administrator

Arhivēs (noraidīs)

Testēšanas pārskats : PV-2015-P-78055-1

BIOR_TP_PV-2015-P-78055_V1.pdf

noreply.junda@bior.lv
Pievienoja: Junda Administrator
(22.10.2015 20:46);

Parakstīt dokumentus : Parakstītis: Junda Administrator

Arhivēs (noraidīs)

Uzmanību! Vai Jūs tiešām vēlaties parakstīt dokumentus!
Parakstīti tiks tikai aplūkoti dokumenti!

Uzmanību! Vai Jūs tiešām vēlaties parakstīt dokumentus!
Parakstīti tiks tikai aplūkoti dokumenti!

Parakstīt(Dokumentu skaits:2) Atgriezties

Autorizēšanās parakstam un parakstīšanās

IZVĒLIETIES AUTENTIFĪCĒŠANĀS VEIDU

- VEDKARTE
- MOBILAIS KODS
- SEB
- DNB BANKA
- CITADELE
- NORVIK
- NORDEA

KĀ NOTIEK AUTENTIFĪCĒŠANĀS?

- 1. Solis**
Izvēlies savu autentificēšanās veidu!
- 2. Solis**
Ievadi savus datus un apstiprini.
- 3. Solis**
Lieto eParaksta portālu!
Autentificējoties portālā Jūs piekritisiet portāla [lietošanas noteikumiem](#)

Atceries!

Autentifikācijas laikā netiek veiktas nekādas darbības ar Jūsu Internetbankas kontā esošo naudu. Jāņem vērā, ka Banku autentificēšanās veidi ir jāizmanto, lai pārliecinātos par savu personības integritāti.

eParaksts

MANI RĪKI

PDF DOKUMENTU PARAKSTĪŠANA
LŪDZU, UZGAI DIET...

Parakstītos dokumentus 24 stundas no parakstīšanas brīža var aplūkot sadaļā [Išlaicīgā glabātuvē](#)

eParakstītājs 3.0

Programmatūra
eID un eParaksts
karšu lietotājiem

Gatavs nosūtīšanai!

Arhīvs | Testēšanas kartes | Pakalpojumi | Atskaites | Klasifikatori | Iziet

Meklēt

Sagatavotie dokumenti

- Testēšanas pārsk | Gatavs nosūtīšanai | Junda Administrator ("BIOR" Diag | Elektroniski

2015 | Nosūtīt dokumentus

Testēšanas pārskats : PV-2015-P-78055-1 BIOR_TP_PV-2015-P-78055_V1.pdf	Nosūtītis: Junda Administrator; Parakstītāja: Junda Administrator (22.10.2015 21:02); Pievienoja: Junda Administrator (22.10.2015 20:46);	Elektroniski noreply.junda@bior.lv
Testēšanas pārskats : DZ-2015-V-78056-1 BIOR_TP_DZ-2015-V-78056_V1.pdf	Parakstītāja: Junda Administrator (22.10.2015 21:02); Pievienoja: Junda Administrator (22.10.2015 20:45);	Elektroniski noreply.junda@bior.lv

Meklēt

Sagatavotie dokumenti

- Testēšanas pārsk | Gatavs nosūtīšanai | Junda Administrator ("BIOR" Diag | Elektroniski

2015 | Nosūtīt dokumentus

Maksātājs

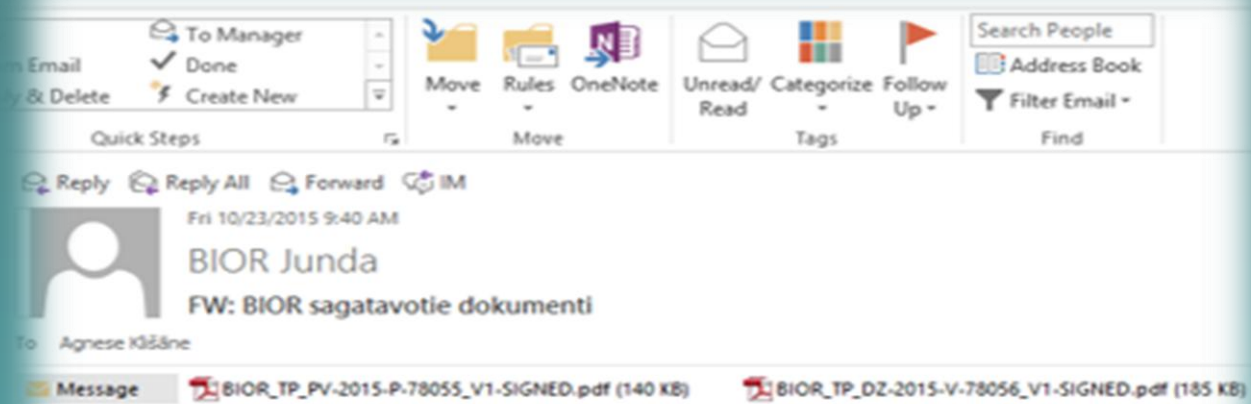
Testēšanas pārskats : PV-2015-P-78055-1 BIOR_TP_PV-2015-P-78055_V1.pdf	Nosūtītis: Junda Administrator; Parakstītāja: Junda Administrator (22.10.2015 21:02); Pievienoja: Junda Administrator (22.10.2015 20:46);	Elektroniski noreply.junda@bior.lv	Maksātājs/Pasūtītājs : Krāslavas ūdens SIA Pasūtījuma veids: Maksas pakalpojumi. Pārtika un vide.
Testēšanas pārskats : DZ-2015-V-78056-1 BIOR_TP_DZ-2015-V-78056_V1.pdf	Parakstītāja: Junda Administrator (22.10.2015 21:02);	Elektroniski	Maksātājs/Pasūtītājs : AKTĪVS Rīgas pilsētas SIA Pasūtījuma veids: Maksas pakalpojumi. Veterinārmedicīna.

Uzmanību! Vai Jūs tiešām vēlaties nosūtīt dokumentus!

Uzmanību! Vai Jūs tiešām vēlaties nosūtīt dokumentus!

Nosūtīt(Dokumentu skaits::2) | Atgriezties

Nosūtītie dokumenti

Sveicināti!

Nosūtām Jums elektroniski sagatavotos dokumentus!
Šis e-pasts ir sastādīts automātiski un lūdzam uz to neatbildēt.

Novēlam veiksmīgu dienu!

Ar cieņu,
Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts „BIOR”
www.bior.gov.lv

Jautājumu un neskaidrību gadījumā lūdzam kontaktēties ar:

BIOR sagatavotie dokumenti ir PDF formātā, lai tos atvērtu nepieciešama programmas Adobe Reader jaunākā versija.

Atgādinām, ka BIOR laboratoriju sagatavotie testēšanas pārskati un atzinumi ir parakstīti ar drošu elektronisko parakstu. Saņemot elektroniski parakstītu PDF dokumentu pirmo reizi, Jums jāsaņem Adobe Reader darbam ar PDF formāta dokumentiem, kas parakstīti ar drošu eParakstu. Pamācību var atrast www.bior.gov.lv vai www.eparaksts.lv.

Drošs (kvalificēts) elektroniskais paraksts, atbilstoši Elektronisko dokumentu likuma 3. panta 2. daļai, ir līdzvērtīgs pašrocīgam parakstam.

Ja rodas papildus jautājumi par elektroniski parakstītiem dokumentiem, lūdzam zvanīt Latvijas Valsts radio un televīzijas centra Klientu palīdzības dienestam pa tālruni +37167018989 vai rakstīt uz e-pastu eparaksts@eparaksts.lv.

Ar slēptu elektronisko parakstu

Signed and all signatures are valid. Signature Panel

BIOR Diagnostikas centrs
Leļupes iela 3, Rīga, LV-1076; tālr.: 67620916
fakss: 67620434
e-pasts: daina.pule@bior.lv

TESTĒŠANAS PĀRSKATS
Nr.DZ-2016-V-33.01

Pasūtītājs/maksātājs:
"BIOR" Diagnostikas centrs, adrese: Rīga, Leļupes iela 3, LV-1076, e-pasts: daina.pule@bior.lv, tālrunis: 67620526

Paraugi pieņemti BIOR:
"BIOR" Dzīvnieku slimību diagnostikas laboratorija, tālr.: 67620916, e-pasts: daina.pule@bior.lv, 26.02.2016 pikst. 15:16 (pavadraksta Nr: DZ-2016-V-33)

Pasūtījuma veids:
Maksas pakalpojumi. Veterinārmedicīna.

Informācija par paraugu ņemšanu (saskaņā ar pavadrakstu)
Paraugu ņemējs: Informācijas nav
Paraugu ņemšanas procedūra, plāns: Informācijas nav
Paraugu ņemšanas vieta: Informācijas nav
Paraugu ņemšanas datums, laiks: Informācijas nav

Paraugi pieņemti: "BIOR" Dzīvnieku slimību diagnostikas laboratorijā (26.02.2016 pikst. 15:16)
Testēšana uzskatīta 26.02.2016. Testēšana pabeigta testēšana turpinās

Identifikācija	Rādītājs/Metode	Rezultāts
1 - Piens Govs 18-258	Mastīta ierosinātājs - Bakterioloģiski - Clinical veterinary microbiology 2013 ch.36*	Testēšana turpinās
2 - Piens Govs 18-258	Mastīta ierosinātājs - Bakterioloģiski - Clinical veterinary microbiology 2013 ch.36*	Testēšana turpinās
3 - Piens Govs 18-258	Mastīta ierosinātājs - Bakterioloģiski - Clinical veterinary microbiology 2013 ch.36*	Testēšana turpinās

Sastādīja: Daina Pūle (Datu analīzes nodaļas vadītāja) Testēšanas pārskata sastādīšanas datums: 08.03.2016

Ar drošu elektronisko parakstu parakstīja: Daina Pūle (Datu analīzes nodaļas vadītāja)

Testēšanas pārskats Nr. DZ-2016-V-33.01. Pārbaudot testēšanas rezultātu statusu uz "BIOR" mājaslapu. Det. "BIOR" mājaslapā ir pieejama testēšanas pārskata reprodukcija nepilnā kopijā. Testēšanas rezultātu statusu šī vai šādu testēšanas paraugiem. * Neatļaut LATVIA akreditācija atbilst. ** Iespējams LATVIA akreditācija atbilst.

Lapa 1 no 1

Ar redzamu elektronisko parakstu

Signed and all signatures are valid. Signature Panel

BIOR Diagnostikas centrs
Leļupes iela 3, Rīga, LV-1076; tālr.: 67620916
fakss: 67620434
e-pasts: daina.pule@bior.lv

TESTĒŠANAS PĀRSKATS
Nr.DZ-2016-V-33.01

Pasūtītājs/maksātājs:
"BIOR" Diagnostikas centrs, adrese: Rīga, Leļupes iela 3, LV-1076, e-pasts: daina.pule@bior.lv, tālrunis: 67620526

Paraugi pieņemti BIOR:
"BIOR" Dzīvnieku slimību diagnostikas laboratorija, tālr.: 67620916, e-pasts: daina.pule@bior.lv, 26.02.2016 pikst. 15:16 (pavadraksta Nr: DZ-2016-V-33)

Pasūtījuma veids:
Maksas pakalpojumi. Veterinārmedicīna.

Informācija par paraugu ņemšanu (saskaņā ar pavadrakstu)
Paraugu ņemējs: Informācijas nav
Paraugu ņemšanas procedūra, plāns: Informācijas nav
Paraugu ņemšanas vieta: Informācijas nav
Paraugu ņemšanas datums, laiks: Informācijas nav

Paraugi pieņemti: "BIOR" Dzīvnieku slimību diagnostikas laboratorijā (26.02.2016 pikst. 15:16)
Testēšana uzskatīta 26.02.2016. Testēšana pabeigta testēšana turpinās

Identifikācija	Rādītājs/Metode	Rezultāts
1 - Piens Govs 18-258	Mastīta ierosinātājs - Bakterioloģiski - Clinical veterinary microbiology 2013 ch.36*	Testēšana turpinās
2 - Piens Govs 18-258	Mastīta ierosinātājs - Bakterioloģiski - Clinical veterinary microbiology 2013 ch.36*	Testēšana turpinās
3 - Piens Govs 18-258	Mastīta ierosinātājs - Bakterioloģiski - Clinical veterinary microbiology 2013 ch.36*	Testēšana turpinās

Sastādīja: Daina Pūle (Datu analīzes nodaļas vadītāja) Testēšanas pārskata sastādīšanas datums: 08.03.2016

Ar drošu elektronisko parakstu parakstīja: Daina Pūle (Datu analīzes nodaļas vadītāja)

Signature valid

Digitally signed by Daina Pūle
Date: 2016.03.08 12:25:44 EET

Testēšanas pārskats Nr. DZ-2016-V-33.01. Pārbaudot testēšanas rezultātu statusu uz "BIOR" mājaslapu. Det. "BIOR" mājaslapā ir pieejama testēšanas pārskata reprodukcija nepilnā kopijā. Testēšanas rezultātu statusu šī vai šādu testēšanas paraugiem. * Neatļaut LATVIA akreditācija atbilst. ** Iespējams LATVIA akreditācija atbilst.

Lapa 1 no 1

“BIOR” e-paraksta lietotāja atziņas

Mobilitāte- iespējams parakstīt un nosūtīt dokumentus no jebkuras vietas pasaulē, kur pieejams interneta pieslēgums.

Drošība- eParaksts ir drošs identifikācijas veids, jo papildu parakstam, tas aizsargāts ar unikālu PIN kodu, kuru zin vienīgi lietotājs.

Ērta datu uzglabāšana- ilgā laika periodā piejami elektroniskie dokumenti sistēmā, nav nepieciešama apjomīgu arhīvu uzturēšana.

“BIOR” e-paraksta lietotāja atziņas

Ikdienā “BIOR” darbinieki parakstot dokumentus ar drošu elektronisko parakstu izmanto 2 veidu autentifikācijas iespējas:

- Mobilo kodu,
- ID karti ar karšu lasītāju

“BIOR” e-paraksta lietotāja atziņas

Mobilais kods

Plusi:

- iegūt pakalpojumu var bez jebkādas pieslēgšanas un abonēšanas maksas, nepieciešams tikai līgums ar mobilo operatoru,
- ērti lietot, ja ir maz jāparaksta,
- nevajag nekādas papildus ierīces,
- pakalpojums darbojas arī atrodoties ārzemēs,
- nevajag konfigurēt speciāli datoru un instalēt programmas,
- pakalpojums ir bez termiņa.

“BIOR” e-paraksta lietotāja atziņas

Mobilais kods

Mīnusi:

- bieži parakstot ātri iztērē mobilā telefona bateriju,
- nepieciešams atrasties tīkla uztveršanas zonā,
- reizēm pakalpojums “iestrēgst” LMT problēmu dēļ - kods tā arī netiek atsūtīts,
- ja brīdī, kad gaida kodu pēkšņi kāds piezvana, kods ir nederīgs un pieprasījums jānosūta no jauna,
- nepieciešams mobilais telefons (aizmirstot to mājās, parakstīšana nav iespējama, jo kods piesaistīts tikai vienam konkrētam pieslēguma numuram-pāradresācija nepastāv).

“BIOR” e-paraksta lietotāja atziņas

ID karte ar karšu lasītāju

Plusi:

- ļoti ērti, ja dienā ir daudzkārt jāveic autentifikācija, lai parakstītu pārskatus,
  - vienreiz veicot autentifikāciju, tā atkārtoti nav jāveic, jo sistēma to "patur atmiņā",
  - nav jāgaida kodu, pakalpojums pieejams momentāni,
  - nav jālieto mobilo telefonu.
-

“BIOR” e-paraksta lietotāja atziņas

ID karte ar karšu lasītāju

Mīnusi:

- papildus izmaksas- nepieciešams karšu lasītājs un eID karte,
- jāveic datora konfigurēšana, programmu instalēšana,
- pakalpojums pieejams tikai eID kartes derīguma termiņa ietvaros.

2014.GADA KLIENTU APTAUJA: 1205 RESPONDENTI

- 95% klientu atzina, ka elektronisko dokumentu aprīte ir ērtāka par papīra dokumentiem, un tikai 3.2% domāja pretēji
- 85.4% klientu atzīst, ka elektroniskais paraksts ir līdzvērtīgs parakstam uz papīra.
11.5% ir pretējs viedoklis
- Lietojot elektroniskos PDF formāta dokumentus 78% gadījumu klientiem problēmu nav.
  - Sarežģījumi klientiem radušies jo viņu datori darbojas lēni- 8,7%,
  - klientu datorprogrammas neatpazīst elektronisko parakstu- 6.7%,
  - nesakrīt programmatūras ar Apple Mac(izkropļo tekstu).

KO NO TĀ VAR MĀCĪTIES?

- Lietotāju līmenis ir ļoti dažāds
  - Ne tikai BIOR
- Pārdomāta komanda jauna projekta ieviešanā
  - Biznesa procesa cilvēki, nevis IT
- Lietotāju ērtības – pirmajā vietā
- Ir grūti būt pirmajiem

Diagnostikas centrs
Leļupes iela 3, Rīga, LV-1076, tālr.: 67620916
Fakss: 67620434
e-pasts: daina.pule@bior.lv

TESTĒŠANAS PĀRSKATS
Nr.DZ-2016-V-33.01

Pasūtītājs/maksātājs:
"BIOR" Diagnostikas centrs, adrese: Rīga, Leļupes iela 3, LV-1076, e-pasts: daina.pule@bior.lv, tālrunis: 67620916

Paraugi pieņemti BIOR:
"BIOR" Dzīvnieku slimību diagnostikas laboratorija, tālr.: 67620916, e-pasts: daina.pule@bior.lv, 26.02.2016 plkst. 15:16 (pavadraksta Nr. DZ-2016-V-33)

Pasūtījuma veids:
Maksas pakalpojumi, Veterinārmedicīna.

Informācija par paraugu ņemšanu (saskaņā ar pavadrakstu):
Paraugu ņemējs: Informācijas nav
Paraugu ņemšanas procedūra, plāns: Informācijas nav
Paraugu ņemšanas vieta: Informācijas nav

Paraugu ņemšanas datums, laiks: Informācijas nav

Paraugi pieņemti: "BIOR" Dzīvnieku slimību diagnostikas laboratorija (26.02.2016 plkst. 15:16)
Testēšana veidota 26.02.2016. Testēšana pabeigta testēšanas turpinās.

Identifikācija	Metode/Reģistrs	Rezultāts
1 - Piena Gove 18-258	Mastīta seroloģiskā Bakterioloģiski - Clinical veterinary microbiology 2013.ch.30 ²	Testēšana turpinās
2 - Piena Gove 18-258	Mastīta seroloģiskā Bakterioloģiski - Clinical veterinary microbiology 2013.ch.30 ²	Testēšana turpinās
3 - Piena Gove 18-258	Mastīta seroloģiskā Bakterioloģiski - Clinical veterinary microbiology 2013.ch.30 ²	Testēšana turpinās

Sestādīja: Daina Pūle (Datu analīzes nodabes vadītāja)   Testēšanas pārskata sastādīšanas datums: 08.03.2016

Ar drošu elektronisko parakstu parakstīja: Daina Pūle (Datu analīzes nodabes vadītāja)

Signature valid
Digitally signed by Daina Pūle
Date: 2016.03.08 12:25:44 EET

Pacietību un izturību jaunu e-risinājumu ieviešanā!

OLGA VALCIŅA

olga.valcina@bior.lv

www.bior.lv

BIOR

PĀRTIKAS DROŠĪBAS, DZĪVNIEKU VESELĪBAS
UN VIDES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS